HKe 19.10.2017 1/061/2016 DM 1932698

Eduskunta, valtiovarainvaliokunta, työ- ja elinkeinojaosto

Asia: HE 106/2017 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2018

Teema: Pl 32 / Tutkimus- kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen.

Tekesin lausunto

Yhteenveto Tekesin lausunnosta

Innovaatioihin perustuva kasvu on Suomelle ainoa mahdollisuus kestävään talouskasvuun. Tällä vuosikymmenellä toteutunut julkisten innovaatiokannusteiden raju lasku samanaikaisesti yritysten omien tutkimus- ja innovaatioinvestointien määrän ja laadun hiipumisen kanssa on Suomelle erittäin vaarallinen yhdistelmä.

Kasvun vauhdittajina vaikuttaviksi todennetut tulevaisuusinvestoinnit tulisi erottaa julkisen sektorin juoksevista kuluista ja tulevan kasvun siemeniin kannattaisi sijoittaa vaikeinakin aikoina, ettei Suomi ajautuisi pitkäkestoiseen taloudellisen kurjistumisen kierteeseen.

Vuoden 2018 talousarvioesityksessä Tekesin toimintaa jatkavan Business Finlandin kautta innovaatiotoimintaan osoitetaan hieman nykyistä suuremmat rahoitusvaltuudet. Innovaatio-kannusteiden kääntäminen kasvun on erittäin tervetullutta, vaikka niiden määrä Suomessa jää tämän korjausliikkeen jälkeenkin huomattavasti vuosikymmenen alun tasoa pienemmäksi ja kansainvälisessä vertailussa alhaiselle tasolle.

Tekesin tutkimus-, kehitys- ja innovaatiorahoituksen vaikutuksista yritysten toimintaan ja menestykseen on paljon tutkimusnäyttöä. 2000-luvulta rahoituksen vaikutuksia koskevia tutkimuksia on useita kymmeniä. Tekesin toimintaa koskevat vaikuttavuusarvioinnit osoittavat selkeästi rahoituksen positiiviset vaikutukset.

Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen vuoden 2018 talousarvioehdotuksessa; määrärahamuutokset ja uudet toimet sekä arvio näiden vaikutuksista

Elinkeinoelämän kilpailukyvyn kehittämiseen ja uudistumiseen (Tekesin työtä jatkavan) Business Finlandin kautta kohdistetut resurssit jäävät pienistä korotuksista huolimatta selvästi alle aiempien hallituskausien tason – ja alle puoleen EU- tai OECD-maiden keskiarvosta.

Tekes
Osoite/Address/Adress
Porkkalankatu 1
Porkalagatan 1
Porkkalankatu 1
Posti/Post/Mail
PL 69, 00101 Helsinki
PB 69, 00101 Helsingfors
P.O. Box 69, FI-00101 Helsinki
Puh./Tel.
029 50 55000
029 50 55000
+358 29 50 55000
kirjaamo@tekes.fi
www.tekes.fi

Iso kuva (kuva 1) elinkeinoelämän kilpailukyvyn ja uudistumisen tukemiseen suunnattujen resurssien kehityksestä on selvästi laskeva. Erityisen huolestuttavaa on yritysten rohkean uudistumisen kannusteena parhaiten toimivan avustusrahoituksen huomattava tasopudotus viime vuosien aikana. **Leikkaus on kohdistunut varsinkin laajoihin verkosto- ja ekosysteemihankkeisiin**, joissa julkisilla tutkimusorganisaatioilla ja suurilla yrityksillä on tyypillisesti merkittävä rooli osaamisen ja liiketoiminnan kehittämisen vetureina.

Uuden Business Finland -kokonaisuuden mahdollistamasta toiminnan tehostamisesta huolimatta kiristyvässä toimintaresurssien tilanteessa on vaikea saavuttaa asiakaspalvelu-toimintojen ja kansainvälisen verkoston tavoiteltua vahvistumista. **Riskinä on palvelutason vaatimaton kehitys tai jopa lasku, joka saattaa leimata Business Finland -uudistuksen epäonnistuneeksi, vaikka muutoksen todellinen syy on toiminnan aleneva resursointi.**

Business Finland -kokonaisuuden synnyttäminen kahden kokonaan erillisen organisaation pohjalta aiheuttaa arviolta 8,7 miljoonan euron kertakustannukset. Normaaleihin toimintamenoihin kohdentuessaan tämä ylimääräinen menoerä halvaannuttaisi käynnistyvän Business Finlandin toiminnan pitkäksi aikaa. **Uudistuksen onnistuminen edellyttää erillisrahoitusta muutoskustannusten kattamiseen.**

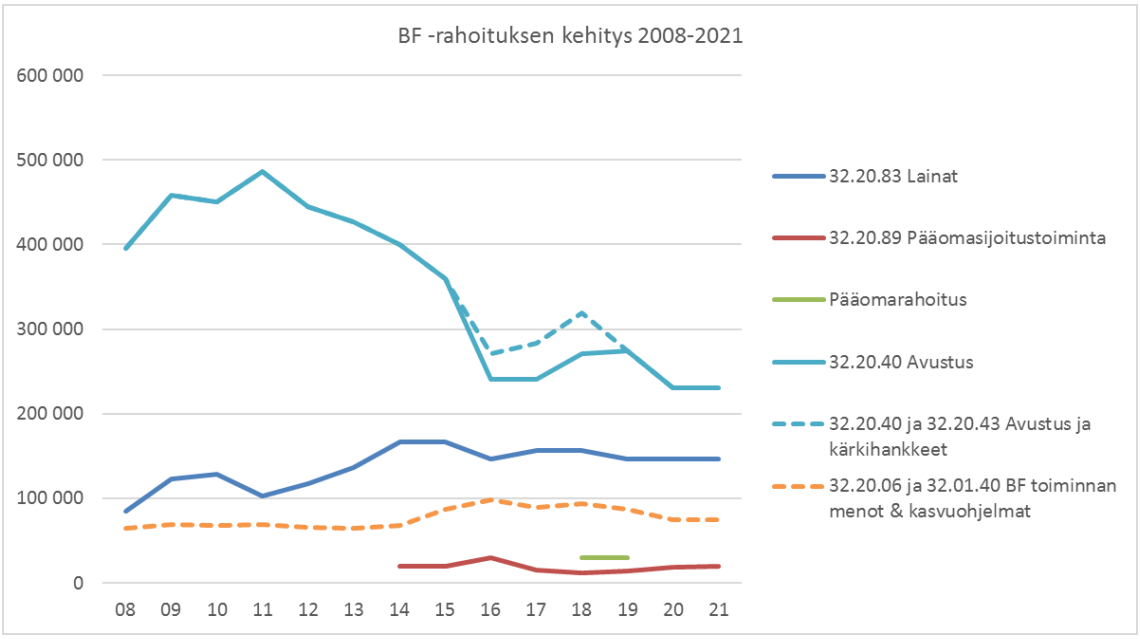

Kuva 1. Business Finlandin ja sen edeltäjien toteutunut ja ennakoitu rahoitus 2008-2021. Kuvassa eivät näy muut kuin suoraan Tekesin ja Business Finlandin omaan käyttöön osoitetut momentit. Muiden mahdollisten rahoituslähteiden osoittamisesta Tekesin käyttöön vuonna 2018 ei ole olemassa päätöksiä.

Tekesin rahoitusvaltuuksien keskeiset muutokset aikaisempaan nähden vuoden 2018 talousarvioehdotuksessa ovat seuraavat:

- Momentille 32.20.40 lisätään avustusvaltuuksia yhteensä 39 milj. euroa, josta
  - 15 milj. euroa kohdistuu innovaatiopalvelusetelikokeilun jatkamiseen,
    - Rahoitus kanavoituu kokonaan ammattikorkeakouluilta ja muilta palveluntarjoajilta tehtäviin palveluhankintoihin, joilla on merkittävä suora työllisyysvaikutus. Setelien turvin noin 3000 yritystä tekee ensimmäisen innovaatiokokeilunsa, ja kokeiluista noin 300 ennakoidaan johtavan varsinaisen, yrityksiä merkittävästi uudistavan innovaatiohankkeen käynnistymiseen.
  - 10 milj. euroa kohdistuu lisäykseksi julkisen tutkimuksen rahoitukseen ja
  - 5 milj. euroa kohdistuu varsinaisiin yritysten innovaatiokannusteisiin,
    - Tutkimusrahoituksen ja yritysten innovaatiorahoituksen lisäys suunnataan erityisesti verkostohankkeisiin ja ekosysteemikehitykseen. Rahoituksella pilotoidaan uutta kasvumoottori-toimintamallia. Kasvumoottori-malli tähtää uusien miljardiluokan liiketoiminta-ekosysteemien synnyttämiseen siten, että uusien ekosysteemien vuosiliikevaihto on vähintään kaksikymmentäkertainen suhteessa käynnistymisvaiheessa tehtyihin julkisiin panostuksiin.
  - 9 milj. euroa kohdistuu AV-tuotantokannusteeseen (ei innovaatiorahoitusta),[1]
    - AV-tuotantokannuste on 25 % maksuhyvitys Suomessa toteutetun tuotannon kuluista, ja se kohdistetaan tuotantoihin, jotka eivät ilman tukea toteutuisi Suomessa. 9 milj. euron vuosittaisella tuotanto-kannusteella saadaan siis käynnistymään 36 milj. euron hankinnat Suomesta.

- Tekesin käyttöön osoitetaan vuonna 2018 uutena rahoituslähteenä 30 milj. euroa pääomarahoitusta, johon ei liity innovaatiorahoitukselle tyypillisiä riskirahoituksen piirteitä.
  - Rahoituksen käyttötapaa suunnitellaan parhaillaan, mutta ensisijaisesti sitä valmistaudutaan käyttämään kilpailutusten kautta myönnettäviin pääomalainoihin, joilla vauhditetaan erityisesti digitaalisen alustatalouden kehitystä Suomessa. Toiminta liittyy osaksi kasvumoottori-toimintamallia ja tukee sen vaikuttavuustavoitteiden saavuttamista.

- Kärkihankerahoituksen taso nousee viimeisenä vuonna 6 milj. euroa, josta
  - 5 milj. euroa kohdistuu teemaan Osaaminen ja koulutus/tutkimuksen kaupallistaminen
    - Rahoituksella tuetaan tutkimusorganisaatioiden projekteja, joissa valmistellaan idean kaupallistamista esimerkiksi uutuustutkimuksilla, asiakasarvon määrittelyllä tai muilla selvityksillä, sekä projekteja, joissa tehdään soveltavaa tutkimusta.

[1] Hallituksen kannanotossa edellytetään, että momentilta 32.20.40 käytetään 9,5 milj. euroa valtuuksia av-tuotantokannustimeen, mutta siihen on kuitenkin osoitettu lisärahoitusta vain 0,5 milj. euroa, mikä leikkaa varsinaiseen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaan kohdentuvaa avustusvaltuuksien lisäystä 9 milj. eurolla.

- 1 milj. euroa kohdistuu teemaan Kilpailukyky ja työllisyys/ kasvuhakuisten pk-yritysten cleantech-ratkaisut
  - Rahoitettavien projektien liikevaihtotavoitteet ylittävät vuositasolla 20 milj. euroa.

- Tekes Pääomasijoitus Oy:n pääomasijoitustoimintaan tarkoitettu rahoitus pienenee 3,9 milj. euroa. Muutos johtuu siitä, että kokonaisuutena pienenevia voimavaroja siirretään kysynnän painopisteen mukaisesti pääomasijoituksista tutkimus- ja kehityslainoihin.
  - Leikkauksella ei ole välittömiä vaikutuksia toiminnan tuloksiin tai vaikutuksiin, koska näköpiirissä olevat pääomatarpeet pystytään kattamaan Tekes Pääomasijoitus Oy:n toimintaan aiemmin osoitetuilla varoilla.

Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan kipupisteet ja kehittämishaasteet

Suomen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan kipupisteet ja keskeiset kehittämishaasteet on vastikään asiantuntevasti tunnistettu *Suomen innovaatiopolitiikan OECD-arviointi 2017 -raportissa* (Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja • Yritykset • 25/2017). OECDn kansainvälisen arviointiryhmän keskeiset havainnot ja niihin liittyvät suositukset on esitetty taulukossa 1.

Tekesin kannata keskeisiä viestejä OECD:n tuloksissa ja johtopäätöksissä ovat:

- Tarve määritellä ylimmällä poliittisella päätöksentekotasolla vahva ja selkeä tahtotila ja visio siitä, että Suomen pitkän aikajänteen menestys ja hyvinvointi tullaan määrätietoisesti rakentamaan innovaatiovetoisen kasvun varaan.
- Tarve vauhdittaa elinkeinoelämän rakenteen uudistumista ja monipuolistumista peruuttamalla soveltavan tutkimuksen rahoitukseen ja yritysten innovatiivisen uudistumisen rahoituskannusteisiin tehdyt leikkaukset.
- Tarve uudistaa tutkimusrahoituksen kohdentamisen kriteerejä ja tiivistää julkisten tutkimusorganisaatioiden keskusteluyhteyttä elinkeinoelämän kanssa siten, että hyödyntäjien tarpeet ja mahdollisuudet ohjaisivat tutkimuksen suuntaamista nykyistä vahvemmin.

Taulukko 1: OECDn kansainvälisen arviointiryhmän keskeiset havainnot ja suositukset

Havainnot (OECD)	Suositukset (OECD)
Elinkeinoelämää vaivaa monimuotoisuuden puute. Vienti on liikaa muutaman alan ja suurten yritysten vastuulla. Tuottavuuskehitys heikkoa.	Elinkeinorakenteen uudistuminen ja laaja-pohjaisuus vaativat radikaaleja innovaatioita ja pk-yritysten tuottavuuskasvua. Tavoitteena uusien korkean arvonlisän tuotteiden ja palveluiden tuotanto (tuotteet ja palvelut, joissa Suomella on kilpailuetua). PK-yritysten ja start up –yritysten yritystason tuottavuuskasvun vahvistaminen. Keskisuurten yritysten määrän kasvu, vahvistaminen.

Havainnot (OECD)	Suositukset (OECD)
Soveltavan tutkimuksen ja mahdollistavien teknologioiden merkittävästi vähentynyt rahoitus. Tekes –leikkaukset ja VTT:n julkisen rahoituksen leikkaukset taustalla, myös SHOK:ien alasajo. Suomessa julkisessa tutkimusrahoituksessa painopiste on siirtynyt soveltavasta tutkimuksesta yliopistoissa tehtävään perustutkimukseen mm. Tekesin rahoituksen leikkausten seurauksena. Tekesin roolina entistä enemmän pk-yritysten tutkimus- ja innovaatiotoiminnan tukeminen.	Yrityksille ja elinkeinoelämälle relevantin tutkimuksen rahoituksen lisääminen. VTT:n ja muiden julkisten tutkimusorganisaatioiden rahoituksen lisääminen. Mahdollistavia teknologioita esim. biotech, nanotech, advanced materials, advanced manufacturing. Ohjelmatyyppinen rahoitus merkittävästi vähentynyt. Miten rahoitetaan mahdollistavia ja avainteknologioita? STN ei ole täyttänyt aukkoa, sen ohjelmien ja toimintamallin muokkaaminen.
Yritysten, yliopistojen ja tutkimuslaitosten välinen yhteistyö on Suomessa ollut perinteisesti tiivistä, mutta yhteistyö on rapautumassa. Suomessa ei tällä hetkellä ole ohjelmatyyppistä kansallisen tason mekanismia, jolla tuettaisiin tutkimuksen ja elinkeinoelämän välistä yhteistyötä, jolla luotaisiin uusia innovaatioita ja tuottavuuskehitystä ja joka vastaisi elinkeinoelämän välttämättömiin tarpeisiin.	Uusien, strategisten PPPs mallien kehittäminen. PPPs ohjelmat. Innovaatioagendat.
Tutkimuksen, tiedonsiirron, elinkeinoelämän yhteydet ja linkit toisiinsa heikentyneet.	Yhteyksiä vahvistettava ja parannettava.
Pk-yritysten t&k- ja innovaatioyhteistyö dramaattisesti vähentynyt. Tekesin budjetin suuret leikkaukset ovat merkinneet yhteistyössä tehtävän tutkimus- ja innovaatiotoiminnan merkittävää vähenemistä.	
Pk-yritysten ja start up –yritysten tutkimus- ja innovaatiotoiminnan vahvistaminen. Pk-yritysten osuus yritysten t&k-toiminnasta on OECD-vertailussa matala (yritysten määrä & t&k-toiminnan volyymi). Pk-yritysten tutkimus- ja innovaatiotoiminnan julkinen tuki on liian vähäistä – valtio vähentää innovaatiotoiminnan riskiä vähemmän kuin vertailumaissa ja näin radikaalien innovaatioiden kehittäminen vaikeutuu.	Pk-yritysten ja suurten yritysten yhteistyön lisääminen. Suomessa tulisi harkita SBIR-tyyppisen ohjelman käynnistystä, jolla tuettaisiin pieniä yrityksiä julkisen tutkimuksen tulosten kaupallistamisessa.
Korkean teknologian tavaroiden viennin osuus tavaraviennistä on laskenut 23 prosentista (2005) 6 prosenttiin (2016). T&k-intensiivisten edelläkävijäyritysten määrä lähes puolittunut (EU Industrial R&D Investment Scoreboard – 70 yrityksestä 40 yritykseen).	

Havainnot (OECD)	Suositukset (OECD)
Yritysten innovaatiotoiminnan julkinen tuki on vähäistä. Monissa maissa vastasyklistä t&k&i-politiikkaa (Tanska, Saksa, Alankomaat, Norja), Suomessa sekä julkinen tuki tutkimus- ja innovaatiotoimintaan että yritysten omat investoinnit t&k-toimintaan vähentyneet samanaikaisesti.	Julkista tukea on vahvistettava selkein tavoittein. Radikaalin innovaatiotoiminnan priorisointi. Pk-yritykset tarvitsevat erilaisia tukimuotoja: avustuksia, yhteistyömahdollisuuksia suurten yritysten kanssa, testialustoja, demonstraatioita ja tutkimusinfraa.
Uusien yritysten määrä suhteessa yrityskantaan on verrattain matala ja nuorten yritysten vaikutus työpaikkojen syntyyn ja työllisyyteen on OECD-maiden alhaisimpia.	
Ei-teknisten innovaatioiden ja erilaisten ei suoraan t&k-toimintaan liittyvien kompetenssien vahvistaminen (ICT-investoinnit, lisensointi ja teknologian hyödyntäminen, koulutus, markkinointi, työn organisointi)	
ICT –investoinnit alhaisella tasolla.	Digitaalisuuden hyödyntäminen poikkialaisesti.
Suomen tutkimus- ja innovaatiojärjestelmän kansainvälisyyden vähyys pysyvä haaste (FDI, tutkijaliikkuvuus yms). Esim. Fidipro lakkautettiin.	Ulkomaisten osaajien ja t&k-investointien houkutteleminen Suomeen. Tutkimus- ja innovaatiotoiminnan kansainvälistyminen tarvitsee enemmän investointeja.
Globaaleihin arvoketjuihin pääsy heikentynyt. Suorat sijoitukset ulkomailta Suomeen pysyneet matalalla tasolla. Monikansallisten suomalaisyritysten t&k-toiminta ulkomailla verrattain vähäistä.	Suomalaisten yritysten pääsyä globaaleihin arvoketjuihin ja globaaliin tietoon ja tiedonsiirtoon tulee vahvistaa. Suomessa pitäisi harkita uutta innovaatio-ohjelmaa, joka tukee yritysten pääsyä kv. arvoketjuihin ja lisää vientiä.
Hajanainen ja heikosti kansainvälistynyt yliopistojärjestelmä, jonka yhteydet elinkeinoelämään ovat heikentyneet.	Yliopistojen kolmannen tehtävän vahvistaminen. Tiedonsiirron vahvistaminen.
Tutkimus- ja innovaatiopolitiikasta on pitkään puuttunut selkeä visio (TIN, kansallinen ennakointi), vaikka isoja rakenneuudistuksia on toteutettu (ilman visiota). Sekä Tekesin että TIN:in rooli ja merkitys on pienentynyt.	Suomi tarvitsee uuden kansallisen tutkimus- ja innovaatiopolitiikan vision, joka perustuu yhteiskunnallisiin ja taloudellisiin tarpeisiin. Korjaavia toimenpiteitä tarvitaan, tuottavuus ja uudistuminen muuten vaarantuvat. TIN:in roolin uudelleen määrittäminen ja laajentaminen (”arena of arenas”).

Miten julkisella rahoituksella kyetään luomaan edellytyksiä elinkeinorakenteen uudistumiselle ja uusille kasvun kärjille ja miten Suomi pärjää tässä kansainvälisesti?

Innovaatiopolitiikan päätavoitteena on kestävän talouskasvun perustana oleva tuottavuuden parantaminen pitkälä aikavälillä. Politiikan lähtöoletuksena on se, että markkinoiden toimintaan julkisen sektorin toimenpiteillä tehtävät korjaavat ja täydentävät toimet täytyy aina erikseen perustella. Innovaatiorahoituksen osalta julkisten toimien perustelu tunnetaan hyvin ja niistä vallitsee kansainvälisesti laaja yhteisymmärrys. Tärkeimmät mekanismit, joilla innovaatio-rahoitus vauhdittaa elinkeinorakenteen uudistumista ja uusien kasvun kärkien löytymistä ovat:

1. **Julkinen innovaatiorahoitus lisää sellaisten osaamisten, innovaatioiden ja verkostojen kehittymistä, joista hyötyvät laajasti muutkin osapuolet kuin alkuperäisen investoinnin tehnyt yritys.** Innovaatiopolitiikan vahvimmat perusteet liittyvät tiedollisiin ulkois- tai läikkymisvaikutuksiin (*spillovers*, *externalities*). Innovaatiotoiminnan tuotto on yhteiskunnan kannalta tutkitusti noin kaksinkertainen siihen tuottoon verrattuna, jonka alkuperäinen innovaattori itse saa. Yksityiset kannustimet tiedon tuottamiseen ovat siis yhteisön näkökulmasta turhan alhaiset ja julkisen sektorin kannattaa tarjota yrityksille lisäkannustimiksi mm. t&k-tukia.

2. **Julkinen innovaatiorahoitus laskee yksityisten rahoittajien riskiä ja mahdollistaa yhteiskunnalle hyödyllisiä projekteja, jotka eivät muuten toteutuisi:** Yksityisten rahoitusmarkkinoiden tiedetään toimivan epätäydellisesti erityisesti pienien ja nuorien sekä erittäin kasvuhakuisten, innovatiivisten ja kansainvälisemmin suuntautuneiden yritysten kohdalla. Näillä yrityksillä on vaikeuksia saada kohtuuhintaista rahoitusta, koska yksityisillä rahoittajilla ei ole käytössään riittävää tietopohjaa rahoituksen hintaan vaikuttavan riskin arvioimiseksi.

3. **Yhteistyön rahoitus, verkostojen fasilitointi ja rahoituksen fokusointi kansan-talouden kannalta erityisen lupaaville aloille (esim. Business Finland -ohjelmien ja kasvumoottori-toimintamallin kautta) mahdollistaa rakennemuutoksia, jotka eivät muuten tapahtuisi.** Monet innovaatiot ovat luonteeltaan systeemisiä, ja vaativat tuekseen täydentäviä innovaatiota, infrastruktuuria tai tuotteita. Niihin voi liittyä myös verkostovaikutuksia, jotka eivät suoraan hyödytä alkuperäisen innovaatioinvestoinnin tekeviä yrityksiä. Systeemisten hyötyjen realisointi edellyttää koordinointia, joka käytännössä onnistuu vain harvoin puhtaasti yksityisten toimijoiden yhteistyönä.

Suomessa julkiset panostukset yritysten innovaatiokannusteisiin ovat itse asiassa kansainvälisessä vertailussa hyvin alhaiset (kuva 2).

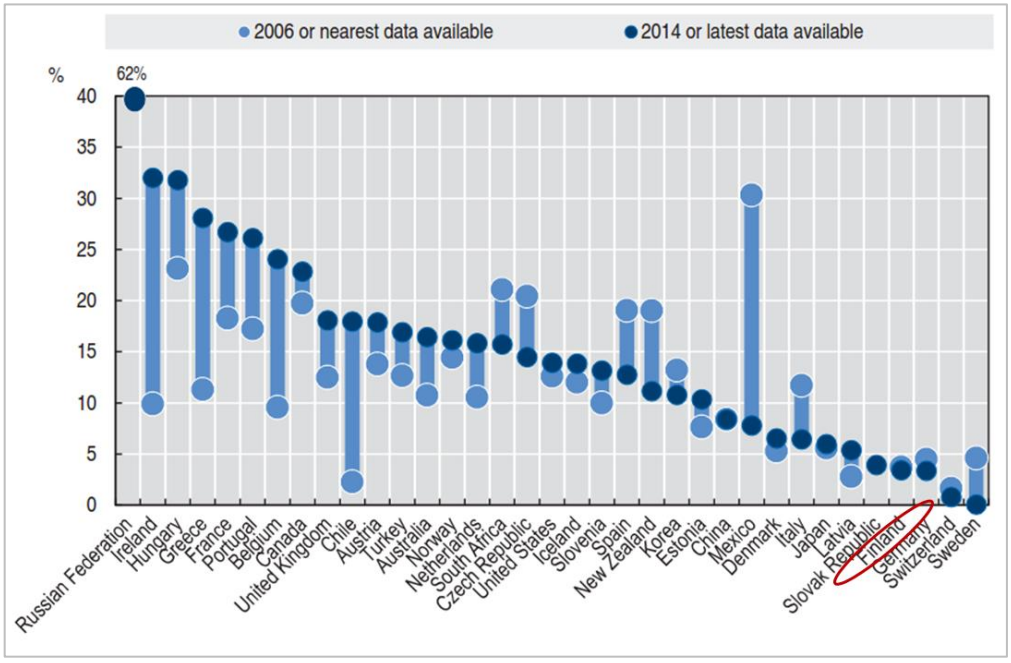

Kuva 2. Julkinen tuki yritysten t&k-toimintaan (suorat ja verotuet), osuus yritysten t&k-menoista. Lähde: OECD Science, Technology and Innovation Outlook 2016.

Huom! Ruotsin luku yllä olevassa kuvassa on virheellinen. Suorien julkisten tukien osuus yritysten t&k-menoista oli Ruotsissa OECD:n lukujen mukaan 6,13 % vielä vuonna 2013 ja tuoreemmat luvut puuttuvat OECD:n aineistosta.

Julkisten panostusten vaikuttavuutta pitää jatkuvasti seurata ja arvioida. Suomalaiset (Tekesin) innovaatiokannusteet ovat tutkitusti vaikuttavuudeltaan erinomaisia. Vaikuttavuus syntyy pitkällä aikavälillä ja suurelta osin välillisten mekanismien kautta, joten yhteys toimenpiteiden ja vaikutusten välillä ei tule esille nopeasti eikä se ole helposti mitattavissa. Tekesin vaikuttavuuden seuranta onkin järjestetty parhaiden vaikuttavuustutkijoiden osaamisia hyödyntäen, monia eri seurantatapoja (tilastollinen analyysi, case-tutkimukset, kyselyt jne.) yhdistävänä kokonaisuutena.

Tekesin tutkimus-, kehitys- ja innovaatiorahoituksen vaikutuksista yritysten toimintaan ja menestykseen on paljon tutkimusnäyttöä. 2000-luvulta rahoituksen vaikutuksia koskevia tutkimuksia on useita kymmeniä. VNK:n tilaaman selvityksen mukaan *(Katsaus yksityisen t&k-toiminnan ja sen julkisen rahoituksen vaikuttavuuteen, ETLA)* Suomi onkin 2000-luvulla ollut yksi innovaatiorahoituksen vaikuttavuustutkimusten huippumaista kansainvälisesti.

Tekesin toimintaa koskevat vaikuttavuusarvioinnit osoittavat selkeästi rahoituksen positiiviset vaikutukset. Yhteenveto 2000-luvulla tehtyjen arviointien keskeisistä havainnoista on saatavissa Tekesistä.

Kuinka paljon yritykset ovat kehittäneet viime vuosina vuosittain uusia tuotteita ja palveluita markkinoille ja miten Suomi pärjää tässä kansainvälisesti?

Suomen panostukset koulutukseen, perustutkimukseen ja yritysten pienimuotoiseen toiminnan ja tuotteiden paranteluun ovat OECD:n tilastojen mukaan lähellä kansainvälistä kärkeä. Sen sijaan panostukset yritysten tuote- ja palvelutarjoamaa ja markkinoita rohkeasti uudistaviin avauksiin ovat jääneet vähäisiksi. Esimerkiksi eurooppalainen innovaatiovertailu (The European Innovation Scoreboard, EIS 2017) kertoo, että suomalaiset yritykset saavat uusista liiketoiminnoista selvästi pienemmän osan liikevaihdostaan kuin eurooppalaiset yritykset keskimäärin (kuva 3, otsikko 4.2.3). UK on tässä vertailussa selvästi Euroopan johtava valtio.

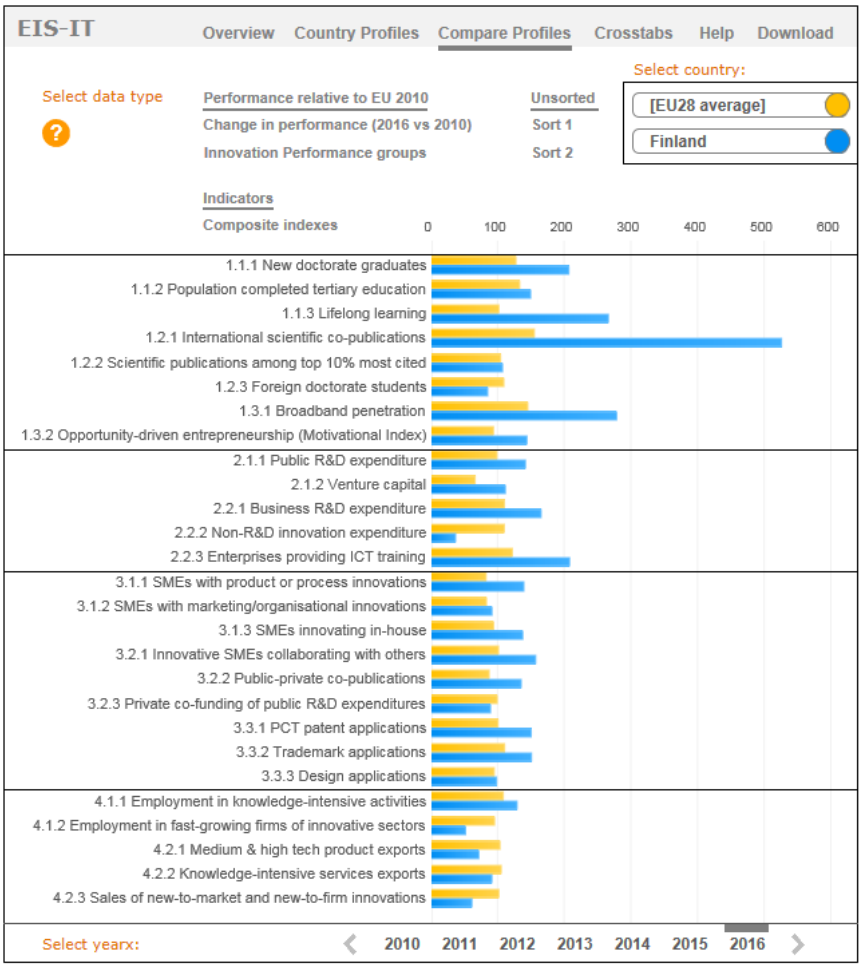

Kuva 3. Suomen innovaatioprofiilin vertailu EU:n keskiarvoihin. The European Innovation Scoreboard, EIS 2017

Tekes on omassa rahoituksessaan painottanut erityisesti yritysten rohkean uudistumisen suoraa ja välillistä tukemista. Tekesin rahoittamissa hankkeissa syntyi vuonna 2016 (yhteensä 1980 päättynyttä tutkimus-, kehitys- ja innovaatioprojektia):

- 2 250 tuotetta, palvelua tai prosessia,
- 1 000 patenttia tai patenttihakemusta,
- 680 opinnäytettä.